

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Johannes Ludovicus Antwerpen en 21 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De Duitse verzoeker Johannes Ludovicus Antwerpen, genoemd in artikel 1, onder 1, is hier te lande geboren en getogen. Hij is in geest en leven Nederlander. Verzoeker was gedurende de oorlogsjaren nog schoolgaand. Thans is hij stuurman op de grote vaart.

De staatloze verzoeker Walter Blumenfeld, genoemd in artikel 1, onder 2, werd in 1890 te Berlijn (Duitsland) geboren. Hij heeft sedert 1934 zijn woonplaats in ons land en is in de Nederlandse samenleving opgenomen. Van 1942 tot het einde van de oorlog leefde hij ondergedoken. Hij werkt voor eigen rekening als fotograaf en heeft genoegzame inkomsten.

In artikel 1, onder 3, wordt voorgedragen de Poolse verzoeker Valentin Drozniak, in 1899 te Gembitz (Polen) geboren en sedert 1928 in ons land gevestigd. Verzoeker heeft zich aangepast aan de Nederlandse leefwijze; gedurende de oorlogsjaren heeft hij jegens ons volk een loyale houding aangenomen. Als taxi-ondernemer voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn echtgenote.

August Fohler, de Duitse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 4, werd in 1913 te Rotthausen (Duitsland) geboren. Van zijn prille jeugd af woont hij in ons land. Verzoeker is in onze samenleving opgenomen. Gedurende de oorlogsjaren heeft hij zich gedragen zoals van een toekomstige Nederlander mocht worden verwacht. Als kapperspatroon heeft hij genoegzame inkomsten.

De staatloze verzoeker Moritz Gottschalk, genoemd in artikel 1, onder 5, werd in 1890 te Essen (Duitsland) geboren. In 1938 kwam hij in ons land. Gedurende de oorlogsjaren stond hij aan de goede zijde. Hij is tweemaal enige tijd te Westerbork geïnterneerd geweest. Verzoeker, die als ingeburgerd kan worden beschouwd, heeft een reparatie-inrichting voor uurwerken, welke hem voldoende bestaansmogelijkheid biedt.

De Poolse verzoeker Markus Halleman, genoemd in artikel 1, onder 6, werd in 1900 te Drohobycz (Polen) geboren en woont sedert 1927 in ons land. Hij is genoegzaam geassimileerd. Gedurende de Duitse overheersing was hij ons land goed gezind. Van 1942 tot het einde van de oorlog is hij ondergedoken geweest. Als bontwerker kan hij ruimschoots in zijn onderhoud voorzien.

Johanna Marie Hamm, weduwe van Alfred Friedrich Wilhelm Rubinstein, wordt voorgedragen in artikel 1, onder 7. Zij werd in 1896 te Berlijn (Duitsland) geboren en bezit de Duitse nationaliteit. In 1935 kwam verzoekster met haar gezin tijdelijk naar ons land. Na enige jaren verblijf in Engeland vestigde de familie zich in 1938 in ons land. Tijdens de oorlogsjaren hielp requestante mee bij de verspreiding van illegale lectuur en bij het inzamelen van gelden; in haar woning liet zij voorzieningen aanbrengen teneinde een eventuele vlucht van onderduikers mogelijk te maken. Verzoekster heeft zich

aan ons land gehecht en voelt zich Nederlandse. Zij geniet een uitkering ten laste van het bedrijf, waarvan haar gedepoteerde echtgenoot eigenaar is geweest.

In artikel 1, onder 8 en 9, worden voorgedragen Elfrieda en Emma Anna Kaschte. Zij bezitten geen nationaliteit en werden respectievelijk in 1898 en 1904 te Bodenbach (Tsjecho Slowakije) geboren. Sedert 1925 in ons land woonachtig, zijn zij in onze samenleving opgenomen. Gedurende de oorlogsjaren zijn zij Joodse vervolgd tot steun geweest. Verzoeksters bezitten samen een confectie-atelier, terwijl Elfrieda nog inkomsten heeft uit het verhuren van kamers.

De Oostenrijkse verzoekster Maria Kos, genoemd in artikel 1, onder 10, werd in 1906 te Wenen (Oostenrijk) geboren. In 1920 werd zij als pleegkind opgenomen in een Nederlands gezin. Na een half jaar keerde zij naar Oostenrijk terug, welk land zij in 1931 verliet om zich bij haar Nederlandse pleegouders te vestigen. Sederdien is zij hier te lande woonachtig. Zij is genoegzaam ingeburgerd; gedurende de oorlog stond zij aan de goede kant. Verzoekster is haar pleegmoeder behulpzaam in de huishouding.

De Duitse verzoekster Maria Magdalena Morgott, genoemd in artikel 1, onder 11, werd in 1897 te Treuchtlingen (Duitsland) geboren en vestigde zich in 1922 in ons land. Verzoekster is steeds huishoudelijk werkzaam geweest in Nederlandse gezinnen; zij heeft zich aangepast aan de Nederlandse leefwijze. Gedurende de oorlogsjaren heeft zij zich zoveel doenlijk afzijdig gehouden van de bezetters. Zij genoot het vertrouwen van haar Nederlandse omgeving. Als dienstbode kan zij op voldoende wijze in haar onderhoud voorzien.

In artikel 1, onder 12, wordt voorgedragen de Britse verzoeker Ewart Coulthurst Sealy. Hij werd in 1895 op Barbados (Brits West-Indië) geboren en woont sedert 1930 op Bonaire. Als matroos op een gouvernementssloedsboot voorziet hij in het onderhoud van zich, zijn echtgenote en zijn vijf kinderen.

De Duitse verzoekster Ilse Stemmann, genoemd in artikel 1, onder 13, werd in 1890 te Hamburg (Duitsland) geboren en heeft — met een korte onderbreking — sedert het begin dezer eeuw in ons land gewoond. In geest en leven Nederlandse geworden heeft zij gedurende de oorlogsjaren hulp verleend aan vervolgd. Verzoekster heeft als naaister bescheiden inkomsten, terwijl zij bijverdiensten heeft uit administratief werk ten behoeve van een kerkelijke gemeente te 's-Gravenhage.

De Hongaarse verzoeker Andor Kálmán Szabó, genoemd in artikel 1, onder 14, werd in 1921 te Boedapest (Hongarije) geboren. Toen hij zes jaar oud was, werd hij als pleegkind opgenomen in een Nederlands gezin. Hij heeft een Nederlandse opvoeding genoten en is in geest en leven Nederlander geworden. In 1941 vertrok hij naar Hongarije, omdat hij moeilijkheden met de bezettende macht vreesde. Volgens zijn verklaring heeft hij van 1942 tot 1944 dienst gedaan in het Hongaarse nationale leger, waaruit hij in December 1944, toen zijn onderdeel onder Duits commando kwam, is gedeserteerd. In 1946 keerde verzoeker naar Nederland terug. Hij is gehuwd met een geboren Nederlandse. Als vertegenwoordiger voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

Armin Gustav Carl Tenner, de staatloze verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 15, werd in 1927 te Coburg (Duits-

¹⁾ Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelgd ter griffie, ter inzage van de leden.

land) geboren. In 1934 kwam hij met zijn ouders naar ons land. Hij bezocht Nederlandse scholen en kan geacht worden in onze samenleving te zijn opgenomen. Gedurende de oorlogsjaren stond het gezin goed bekend. Verzoeker, die zijn studies nog niet heeft beëindigd, is als assistent verbonden aan het Natuurkundig Laboratorium van de Amsterdamse Universiteit.

In artikel 1, onder 16, wordt voorgedragen Ilse Marie Lisbeth Wiese, weduwe van Henri Joseph Devos. De staatsloze verzoekster werd in 1899 te Brunswijk (Duitsland) geboren en woont sedert 1919 onafgebroken in ons land. Verzoekster voelt zich Nederlandse en heeft zich gedurende de oorlogsjaren door haar houding het Nederlanderschap waardig getoond. Zij geniet een lijfrente.

De verzoeker Bernard Henryk Adamiec, genoemd in artikel 2, onder 1, werd in 1914 te Zaków (Polen) geboren en is van Poolse herkomst. Hij diende in 1939 in het Poolse leger en geraakte toen in Russische krijgsgevangenschap. De Russen gaven hem over aan de Duitsers, die hem tot Maart 1945 gevangen hielden. Na zijn bevrijding door de Amerikanen heeft hij dienst genomen in de geallieerde legers en nog deelgenomen aan de bevrijding van ons land. Verzoeker is sedert 1947 hier woonachtig. Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw en voelt zich hier te lande thuis. Als bankwerker verdient hij het brood. Het wil de ondergetekende voorkomen, dat verzoeker met het oog op de door hem aan den Lande bewezen diensten voor kosteloze naturalisatie in aanmerking mag worden gebracht.

De Indonesische verzoeker Kartomo, genoemd in artikel 2, onder 2, werd in 1908 te Sidoardjo (Indonesië) geboren. Hij woont sedert 1933 in Nederland en is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw. Zijn houding gedurende de

oorlogsjaren was zoals van een Nederlands onderdaan werd verwacht. Verzoeker voorziet als restaurant-bediende in het onderhoud van zich en de zijnen.

De Indonesische verzoeker Tole Madna, genoemd in artikel 2, onder 3, werd in 1896 te Maos (Indonesië) geboren en woont sedert 1916 onafgebroken in ons land. Hij is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw en is in onze samenleving opgenomen. Verzoeker heeft zich gedurende de oorlogsjaren goed gedragen; van 1941 af heeft hij een Joods kind verzorgd, dat hij na de oorlog aan de moeder heeft teruggegeven. Als restaurant-bediende voorziet verzoeker in het onderhoud van zich en de zijnen.

De verzoekers, genoemd in artikel 2, onder 2 en 3, hebben tengevolge van de gewijzigde staatkundige verhoudingen het Nederlands onderdaanschap buiten hun wil verloren. Het is daarom billijk hen de naturalisatie kosteloos te verlenen.

De verzoekers, genoemd in artikel 1, onder 7, en in artikel 2, onder 3, hebben vóór het intreden der meerderjarigheid van hun in artikel 3 genoemde kinderen het verzoek tot naturalisatie ingediend. Het is billijk deze kinderen bij uitdrukkelijke wetsbepaling mede te naturaliseren.

Met uitzondering van de Poolse verzoekers, genoemd in artikel 1, onder 3 en 6, en de Hongaarse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 14, geldt ten aanzien van allen dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij door de voorgestelde naturalisatie hun nationaliteit zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

Alle voorgedragenen van Duitse herkomst zijn in het bezit van een verblijfsvergunning.

De Minister van Justitie a.i.,

BEEL.